

KOMMUNALØKONOMISK SVERMANALYSE · REVIDERTE 2025-TALL · 16.06.2026

Melhus kommune

Fra utfordrende til verre

Behovskorrigert KOSTRA-analyse av en vekstkommune i Trondheimsregionen uten finansielle puter — eiendomsskatt allerede innført og disposisjonsfondet nær halvert — som kom verst ut av alle 38 Trøndelags-kommuner i 2024. De dype under-behov-tallene i VISER er ikke villet effektivisering, men framtvet underdekning og tapt budsjettkontroll i helse og velferd. Ett forhold rammer inn alt: kommunen er nå under hard ekstern kontroll.

–41,8 mill

pleie og omsorg under behov (2025) — Melhus' dypeste avvik, og dypere enn i 2024 (–34,1) (kap. 1–2)

–38,8 mill

kommunehelse under behov (2025) — nær doblet fra –21,0 i 2024; helse og velferd er krisens episenter (kap. 2)

5,5 %

disposisjonsfond — fondet er redusert ~124 mill siden 2020, nær halvert; ingen finansiell buffer (kap. 4)

103,2 %

netto lånegjeld — overstiger en hel årsinntekt; sammen med tapt budsjettkontroll driveren bak omstillingen (kap. 4)

Hovedår 2025 (reviderte KOSTRA-tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Kommunenr 5028 (Trøndelag), ~18 000 innbyggere (folketall-nevner 2025 = 17 828). SSB revidert 16.06.2026. Alle markeringer: **VISER** = tall med kilde · **TOLKNING** = vurdering. Språkregel: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Sammendrag for kommunestyret: ikke effektivisering, men tapt styring

VISER Melhus driver i 2025 **nesten alle store tjenester under behovsnivå**: pleie og omsorg –41,8 mill, kommunehelse –38,8 mill, grunnskole –11,0 mill, sosial –11,0 mill, barnevern –10,3 mill og administrasjon –5,1 mill. **Eneste sektor over behov er barnehage: +3,0 mill** (ned fra +9,5 mill i 2024). Samtidig er finanssiden svak: netto driftsresultat 0,9 %, disposisjonsfond 5,5 % og netto lånegjeld 103,2 %.

TOLKNING De dype under-behov-tallene er **ikke et tegn på villet, kontrollert effektivisering**. Melhus kom verst ut av alle 38 Trøndelags-kommuner i 2024 — underskudd ~145 mill, merforbruk ~116 mill mot budsjett (~90 mill i drift, hovedsakelig helse og velferd + oppvekst/kultur), disposisjonsfondet redusert ~124 mill siden 2020, og en kassakreditt på 140 mill brukt til februarlønn. Det lave utgiftsnivået per innbygger er derfor i hovedsak **framtunget underdekning og tapt budsjettkontroll**: forbruket sprengte budsjettet uten å nå behovsnivået, fordi inntekter og fond ikke rakk til. En faktaundersøkelse fra Revisjon Midt-Norge (jan 2026) ga knusende kritikk av budsjettoppfølgingen i helse og velferd — merforbruket var større enn rapportert til politikerne. Det gir en klar indikasjon på effektiviseringspotensial i selve budsjett- og bemanningsstyringen.

2024 → 2025-utviklingen. Med reviderte 2025-tall er behovsbildet blitt *dypere* i nesten alle sektorer: pleie og omsorg gikk fra –34,1 til –41,8 mill, kommunehelse fra –21,0 til –38,8, grunnskole fra –5,6 til –11,0, administrasjon fra –0,8 til –5,1, og barnevern fra –8,9 til –10,3. **Sosial snudde brått** — fra +2,4 til –11,0 mill. **Barnehage** falt fra +9,5 til +3,0 mill, men er fortsatt eneste sektor over behov. Melhus driver altså stadig strammere på tvers av hele tjenesteporteføljen. 2025 er hovedåret; 2024 vises som sammenligning.

AVVIK MOT BEHOV, MILL KR/ÅR	PLO	GRUNNSK.	BARNEH.	KOM.HELSE	SOSIAL	BARNEV.	ADM.
2024 (revidert)	–34,1	–5,6	+9,5	–21,0	+2,4	–8,9	–0,8
2025 (revidert)	–41,8	–11,0	+3,0	–38,8	–11,0	–10,3	–5,1

Hovedbildet i fem punkter

- Krise, ikke effektivisering.** Verst ut i hele Trøndelag 2024 (underskudd ~145 mill); under-behov-tallene er framtunget underdekning, ikke villet lavkostdrift (kap. 1).
- Helse og velferd er episenteret.** PLO –41,8 og kommunehelse –38,8 mill under behov, og dypere enn i 2024 — samtidig som sektoren sprengte budsjettet (kap. 2).
- Styringssvikt avdekket.** Revisjon Midt-Norges faktaundersøkelse (jan 2026): knusende kritikk; merforbruket var større enn rapportert til politikerne (kap. 3).
- Soliditeten er drifts-, ikke finansbåren.** Disposisjonsfond 5,5 % og nær halvert, netto lånegjeld 103,2 %; ingen energifond å lene seg på (kap. 4).
- Krisen må løses på utgiftssiden.** Eiendomsskatt er allerede innført (1,0 ‰) — ingen stor uutnyttet inntektsopsjon; omstilling fra nød, ikke styrke (kap. 5).

Det viktigste skillet i rapporten. Melhus har ikke et klassisk «overforbruk»-problem på velferdstjenestene — der drives nesten alt under behov. Problemet er at det lave nivået ikke er villet,

men framtvet, samtidig som sektorene likevel sprengte budsjettet. Spørsmålet kommunestyret bør stille er todelt: **hvor** i budsjett- og bemanningsstyringen ligger den reelle indikasjonen på effektiviseringspotensial (kontrollutvalgets tolv krav peker på vikar/overtid og lederoppfølging), og **hvor robust** er en drift uten finansielle puter, med fondet nær halvert og lånegjeld over 100 %.

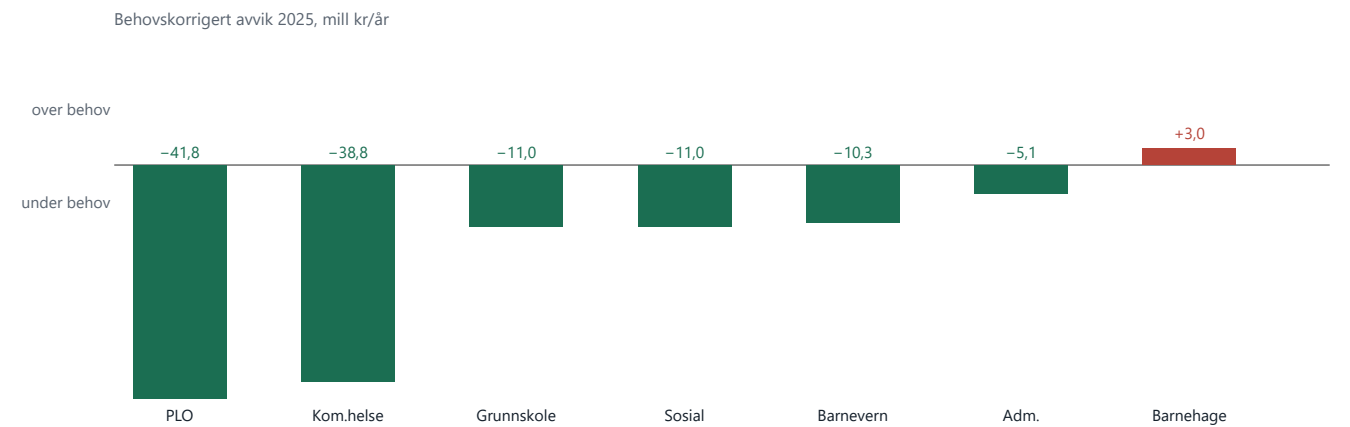
Behovskorrigerings mot Grønt hefte-kriteriene. Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582 kr/innb. Kapittel 6 dokumenterer metode, kilder og forbehold — herunder hull der skannede budsjett- og revisjonsdokumenter ikke lot seg tekstlese.

1 · Det behovskorrigerte bildet: nesten alt under behov

VISER Korrigert for utgiftsbehovet i inntektssystemet (Grønt hefte) driver Melhus i 2025 seks av sju sektorer under behovsnivå. Eneste unntak er barnehage, som så vidt ligger over:

SEKTOR	AVVIK MILL 2025	KR/INNB 2025	AVVIK MILL 2024	RETNING
Pleie og omsorg	-41,8	-2 343	-34,1	under behov, dypere
Kommunehelse	-38,8	-2 174	-21,0	under behov, nær doblet
Grunnskole	-11,0	-617	-5,6	under behov, dypere
Sosial	-11,0	-615	+2,4	var over, nå under
Barnevern	-10,3	-577	-8,9	under behov, dypere
Administrasjon	-5,1	-284	-0,8	under behov, dypere
Barnehage	+3,0	+167	+9,5	eneste over behov, fallende

2025 hovedår (reviderte tall, kommunekonsern); 2024 som sammenligning. Forventet = behovsindeks × landssnitt; negativt avvik = under behovsnivå. Folketall-nevner 2025 = 17 828.

TOLKNING Mønsteret er bredt under behov — seks av sju sektorer ligger negativt, og de tunge (PLO, kommunehelse) *dypere* enn i 2024. For de fleste rike kommuner ville et slikt bilde indikert disiplinert lavkostdrift. For Melhus er tolkningen en annen: kommunen kom verst ut i hele Trøndelag i 2024, med underskudd ~145 mill og merforbruk mot budsjett. Det lave nivået per innbygger er derfor i hovedsak **framtungtet underdekning** — utgiftene er ikke lave fordi tjenestene er effektive, men fordi inntekter og fond ikke rekker til, samtidig som det reelle forbruket sprengte budsjettet uten å nå behovsnivået. «Ostehøvel» er derfor feil verktøy: den høvler i sektorer som allerede ligger under behov.

Villet effektivitet eller underdekning? Drift dypt under behov kan i prinsippet være begge deler. For Melhus peker den kvalitative researchen entydig mot *underdekning og tapt styring*: pandemi-overbemanning i helse/utdanning som aldri ble reversert (utgifter høye mot budsjett, ikke mot behov), kombinert med en rapporteringssvikt som gjorde at avvik ikke ble fanget opp i tide. Grunnskolepoeng på 40,9 og gruppestørrelse 16,5 viser samtidig en oppvekstsektor som leverer brukbart på et stramt

nivå. Den reelle indikasjonen på effektiviseringspotensial ligger i budsjett- og bemanningsstyringen, ikke i ytterligere kutt i tjenestevolumet.

2 · Helse og velferd: krisens episer — sprengte budsjettet, men under behov

VISER Melhus' PLO-brutto er **33 816 kr/innb** i 2025. Behovskorrigert ligger PLO 41,8 mill under behov og kommunehelse 38,8 mill under (kap. 1) — helse og velferd er kommunens to dypeste avvik. Drill-down på funksjon og art:

PLO-STRUKTUR 2025	KR/INNB	ARTER / NØKKELTALL 2025	VERDI
SUM PLO brutto	33 816	Lønn, kr/innb	27 009
— Institusjon (253+261)	11 961	Kjøp fra private, kr/innb	2 491
— Hjemmebaserte (254+257+258)	19 388	Refusjon ressurskrevende, kr/innb	5 169
herav funksjon 257	12 523	Brutto per institusjonsplass, kr	2 073 399
		Andel 80+ langtidsopphold	7,7 %

Landssnitt PLO netto (Landet uten Oslo): 2024 27 195 → 2025 28 582. Folketall-nevner 2025 = 17 828.

TOLKNING Profilen er **hjemmetung**: hjemmebaserte tjenester (19 388 kr/innb, hvorav funksjon 257 alene 12 523) veier langt tyngre enn institusjon (11 961). Dette er delvis villet — kommunens strategi «100 år i eget hjem» / «Veivalg for helse og velferd» sikter mot en vridning fra institusjon mot hjem. Men kommunen erkjenner selv at statistikken viser en *motsatt* utvikling: den «klarar ikke å vende tjenestetilbudet mot hjemmebaserte tjenester». Lønnsandelen er høy (27 009 kr/innb), og refusjonen for ressurskrevende brukere (5 169 kr/innb) er betydelig — et område kontrollutvalget nå bestiller egen revisjon av (sak 28/26). Et drifts- og styringspotensial finnes i vikar-/overtidsmiks og bemanning, men gulvet er forsvarlighetskravet.

Paradokset: merforbruk OG under behov samtidig. Helse og velferd sprengte budsjettet i 2024 (nær 90 mill av driftsmerforbruket lå hovedsakelig her og i oppvekst/kultur), men ligger likevel dypt under behovsnivået i VISER. Forklaringen er tredelt: (a) inntekts-/fondssiden er for svak til å bære et kostnadsnivå som likevel ikke når behovsnivået; (b) **pandemi-overbemanning** i helse/utdanning som aldri ble reversert — utgifter høye mot budsjett, ikke mot behov; (c) styrings- og rapporteringssvikt gjorde at avvik ikke ble fanget opp. Konklusjonen er at under-behov her i hovedsak er framtvetet underdekning og tapt budsjettkontroll — men med en klar indikasjon på effektiviseringspotensial i selve styringen. (Forbehold: sektorvis sykefravær er ikke tallfestet; samlet legemeldt fravær er 7,3 %, under landssnittet 7,7 % — se kap. 6.)

3 · Styringssvikt: knusende revisjon og tolv krav til kommunedirektøren

VISER Melhus' krise er **driftsbåret og konsentrert i helse og velferd**. Kommunen avsluttet 2024 med underskudd ~145 mill — verst i Trøndelag — etter et merforbruk på ~116 mill mot budsjett, hvorav nær 90 mill i drift. For å dekke merforbruket ble det brukt vel 150 mill av disposisjonsfondet (~105 mill mer enn budsjettet), over halvparten av fondet på ett år.

TOLKNING Det tyngste enkeltfunnet i researchen er en **rapporteringssvikt**:

1. **Knusende faktaundersøkelse (Revisjon Midt-Norge, delrapport 2, kontrollutvalget 27.–28.01.2026, sak 04/26)**. Rapporten rettet skarp kritikk mot budsjettoppfølgingen i helse og velferd 2024 og fastslo at merforbruket var *vesentlig høyere enn rapportert til politikerne* — i lokalpressen omtalt som at «millionavvik ble skjult». Dette forklarer direkte hvorfor 2024-regnskapet sprakk: det var en styrings- og rapporteringssvikt, ikke bare et behovsdrevet utgiftspress.
2. **Pandemi-overbemanning som strukturell driver**. En kraftig bemanningsøkning i helse/utdanning under covid-19 ble aldri fullt nedjustert og drar ressurser flere år etter — den nærmeste konkrete forklaringen på at sektoren sprengte budsjettet uten å ligge over behov.

Tolv krav til kommunedirektøren (kontrollutvalget 28.01.2026, svarfrist 18.05.2026). Etter rapporten stilte kontrollutvalget tolv konkrete krav som tegner problembildet presist: komplette og realistiske årsbudsjett/økonomiplaner; ingen nye tiltak før økonomien er på plass; konkrete budsjettreguleringer og innsparingstiltak i tertialrapporter ved avvik; styrket likviditetsstyring med prognoser; **felles rutiner for vikarbruk og overtid**; **systematisk lederoppfølging i helse og velferd**; opplæring og lederavtaler som tydeliggjør økonomisk ansvar. Krav 1, 3 og 4 indikerer mulig risiko mot kommuneloven § 14-4 (realistisk budsjett); krav om vikar/overtid og lederoppfølging peker rett mot styringssvikt i nettopp PLO/helse.

LAG 1 **Indikasjonen på effektiviseringspotensial ligger i styringen, ikke i tjenestevolumet**. Når sektoren allerede drives under behov, gir ytterligere flate kutt kapasitetsrisiko, ikke potensial. Det reelle potensialet kontrollutvalget peker på er i budsjett- og bemanningsstyringen: realistiske budsjetter, avviksstyring i tertialrapporter, og kontroll på vikar- og overtidbruk. Dette er forhold kommunen faktisk styrer over selv.

Hvorfor dette er rapportens hovedfunn. I en kommune der nesten alt drives under behov, er det fristende å lese tallene som disiplinert effektivisering. Faktaundersøkelsen snur den lesningen: det lave nivået er framtunget, og avvikene ble ikke fanget opp i tide. Det betyr at krisen ikke løses med ny osthøvel, men med gjenopprettet budsjettkontroll — som er nettopp det kontrollutvalgets tolv krav krever. (Forbehold: enkelte datoer og saksnummer er hentet fra lokalpresse/konsek.no, ikke fra primær-saksdokumenter — se kap. 6.)

4 · Finans: driftsbåren svakhet — ingen finansiell pute

% AV BRUTTO DRIFTSINNTEKTER	2025	REFERANSE / KOMMENTAR
Netto driftsresultat	0,9	under TBU-anbefaling 1,75; for svakt til å bygge buffer
Disposisjonsfond	5,5	lavt — redusert ~124 mill siden 2020, nær halvert
Netto lånegjeld	103,2	over en hel årsinntekt; investeringspress nevnt
Sykefravær (legemeldt, ansatte)	7,3	under landssnittet 7,7 % (samlet, ikke per sektor)

Reviderte tall (KOSTRA, kommunekonsern). Kassakreditt 140 mill brukt til februarlønn (2025).

Soliditeten er DRIFTS-, ikke finansbåren — det viktigste finanspoenget. Til forskjell fra rikere kommuner som har et energifond e.l. å lene seg på, har Melhus **ingen finansiell pute**.

Disposisjonsfondet (5,5 %) er nær halvert siden 2020 (redusert ~124 mill), netto lånegjeld er 103,2 % og netto driftsresultat bare 0,9 % — altfor svakt til å gjenoppbygge buffer. Likviditeten var i februar 2025 så stram at kommunen måtte bruke deler av en kassakreditt på 140 mill bare for å klare lønnsutbetalingen. Statsforvalter Jenssen har advart om at antallet ROBEK-kommuner i Trøndelag kan øke. Dette er en klassisk driftsubalanse-kommune på vei mot/på randen av ROBEK.

VISER Underskuddet er driftsbåret: for å dekke merforbruket ble vel 150 mill (~105 mill mer enn budsjettet) hentet fra disposisjonsfondet. Fra 1.1.2025 ble kommunale avgifter og eiendomsskatt fakturert kvartalsvis i stedet for halvårlig — et rent likviditetsgrep i en kommune med kassakredittpress.

TOLKNING Driveren bak krisen er altså **ikke svikt på inntektssiden alene, men tapt budsjettkontroll på utgiftssiden kombinert med høy gjeld og et nær uttømt fond**. Uten en finansiell pute er handlingsrommet smalt: kommunen kan ikke kjøpe seg tid via fondet slik rikere kommuner kan. To svake år til vil presse kommunen inn i ROBEK. Det er denne realiteten omstillingsprogrammet (kap. 5) er svar på.

Den ærlige lesningen. Melhus er den svakeste økonomien i denne analyseserien — lav buffer, svakt resultat, høy gjeld. «5,5 % fond» og «103,2 % gjeld» bør leses sammen med «underskudd ~145 mill, verst i Trøndelag»: en driftsubalanse uten finansielle reserver, der det lave tjenestenivået ikke er en styrke, men et symptom.

5 · Handlingsrom: omstilling fra nød — og en inntektsside som alt er tatt i bruk

VISER Melhus har vedtatt et **omstillingsprogram 2025–2028**. For 2025 er målet å spare 20 mill ut over alt vedtatte innsparinger, og budsjettforslaget forutsetter i tillegg omstillingstiltak og reduksjoner på ~15 mill. Programmet skal «reducere kostnadsnivået i alle sektorer» mens lovpålagte tjenester holdes oppe, men kommunen er ærlig på at det «kan bli redusert omfang og nivå på noen kommunale tjenester». Over perioden regner rådmannen med å bruke ~140 mill av oppsparte midler for å dekke underskudd.

TOLKNING Til forskjell fra rike kommuner som omstiller fra styrke, omstiller Melhus **fra akutt nød**: kuttene er bred kostnadsreduksjon for å unngå ROBEK, ikke målrettede strukturgrep fra en trygg fondsposisjon. Det gjør omstillingen mer risikabel — den treffer sektorer som allerede ligger under behov, der ytterligere kutt er kapasitetsrisiko snarere enn en indikasjon på effektiviseringspotensial. Det reelle potensialet ligger derfor i styringen (kap. 3), ikke i nye flate volumkutt.

Inntektssiden: eiendomsskatt allerede innført

GREP	LAG	STATUS	FRIKSJON
11 Eiendomsskatt — alt innført (1,0 ‰, bunnfradrag 170 000); liten utnyttet margin	Inntekt	innført	høy

VISER Melhus skriver allerede ut eiendomsskatt på 1,0 ‰ for bolig, fritid og boligdelen av landbrukseiendom, med bunnfradrag 170 000 kr (2025). **TOLKNING** I motsetning til mange rikere kommuner har Melhus dermed **ingen stor utnyttet inntektsopsjon** å ty til. En viss margin finnes teoretisk (sats kan heves mot maks 4 ‰), men i en kommune som allerede beskattes og der avgiftene nylig ble lagt om til kvartalsfakturering av likviditetshensyn, er ytterligere skattepress både politisk betent og begrenset i omfang. **Krisen må i hovedsak løses på utgiftssiden.**

Handlingsromslogikken. Velferdstjenestene gir lite ytterligere potensial uten kapasitetsrisiko (de ligger alt under behov), og inntektssiden er i stor grad allerede tatt i bruk. Det reelle valget står mellom (a) å gjenopprette budsjett- og bemanningsstyringen slik kontrollutvalget krever — der det faktiske effektiviseringspotensialet ligger, (b) å fortsette fondsbruk (~140 mill over perioden) som tærer på den siste reserven, eller (c) å akseptere ROBEK med statlig kontroll. Dette er først og fremst et **styrings- og prioriteringsvalg**, ikke et identifiseringsproblem.

6 · Metode, kvalitetssikring og forbehold

VISER / TOLKNING-skillet

Gjennom hele rapporten skiller vi **VISER** (tall med kilde) fra **TOLKNING** (vurdering). De behovskorrigerte avvikene, PLO-drill-down, finansindikatorene og de nominelle krisetallene (underskudd ~145 mill, merforbruk ~116 mill) er VISER. Vurderingen av at under-behov-nivået er framtvet underdekning snarere enn villet effektivisering, og at indikasjonen på effektiviseringspotensial ligger i styringen, er TOLKNING. Språkregelen er konsekvent: «indikasjon på effektiviseringspotensial» — aldri «sløsing».

Avstemming mot kommunens egne tall

VISER måler behovskorrigert *avvik per innbygger*; kommunens egne tall er nominelt *merforbruk mot budsjett* (~116 mill, 2024) og underskudd (~145 mill). Dette er ulike størrelser som ikke avstemmes direkte: en sektor kan ha merforbruk mot budsjett OG samtidig ligge under behovsnivå. Ingen av kildene gir behovskorrigerte tall som motsier VISER; faktaarket er fasit for behovsavvikene.

Kilder

- **SSB / KOSTRA** — reviderte 2025-tall, kommune konsern (publisert 16.06.2026); behovskorrigerte avvik, PLO-funksjons- og artsdata, finansindikatorer.
- **Grønt hefte (KDD)** — utgiftsbehov/kostnadsnøkler for behovskorrigeren.
- **Revisjon Midt-Norge / kontrollutvalget (konsek.no)** — faktaundersøkelse budsjettoppfølging helse og velferd 2024 (delrapport 2, sak 04/26, jan 2026); de tolv kravene til kommunedirektøren (svarfrist 18.05.2026); forvaltningsrevisjon hjemmetjenesten (des 2024).
- **Melhus kommune** — omstillingsprogram 2025–2028, økonomi- og handlingsplan, «Veivalg for helse og velferd» / «100 år i eget hjem», eiendomsskattevedtak.
- **Avisa Gaula** — lokal dekning av underskudd, faktaundersøkelse og kontrollutvalgets krav (nynorsk).

Forbehold — ærlig om hullene

1. **Sektorvis kuttfordeling ikke tallfestet.** Budsjett-/HP 2025–2028-PDF-en er skannet (ikke tekstlesbar); konkret kuttfordeling per sektor er derfor ikke verifisert ut over de aggregerte målene (20 + 15 mill, ~140 mill fondsbruk).
2. **Hjemmetjeneste-revisjonen ikke verifisert direkte.** Forvaltningsrevisjonsrapporten (49 sider) er skannet/bildebasert; hovedfunn og anbefalinger er ikke lest direkte. Bør hentes i tekstversjon fra konsek.no.
3. **Ingen Melhus-spesifikke statlige tilsyn funnet** (Helsetilsynet/Statsforvalteren) 2023–2026 i de gjennom søkte basene. Fravær av treff er ikke det samme som fravær av tilsyn; bør verifiseres direkte.
4. **Barnevern-avviket (–10,3 mill) er ikke forklart** i kildene — ingen Melhus-spesifikk barnevern-revisjon eller -tilsyn funnet. Sosial-snuoperasjonen (+2,4 → –11,0) kan henge sammen med flykningtjenesten (kommende revisjon, sak 29/26).
5. **Sektorvis sykefravær** er ikke tallfestet; kun samlet legemeldt fravær (7,3 %). Enkelte datoer/saksnumre er hentet fra lokalpresse/konsek.no, ikke primær-saksdokumenter. Kommende revisjoner: ressurskrevende tjenester (sak 28/26) og flykningtjenester (sak 29/26).

Hva analysen bevisst ikke gjør. Den leser ikke under-behov-tallene som villet effektivisering (de er framtvet underdekning), den anbefaler ikke flate kutt i sektorer som alt ligger under behov (kapasitetsrisiko), og den finner ingen stor uutnyttet inntektsopsjon (eiendomsskatt er innført).

Hovedfunnet — styringssvikten avdekket av Revisjon Midt-Norge — og hovedforbeholdet — skannede dokumenter som ikke lot seg verifisere direkte — er rapportens to viktigste lesninger.

Kilder: SSB/KOSTRA (reviderte 2025-tall, kommunekonsern, publisert 16.06.2026) · Grønt hefte 2025/2026 (KDD) · Revisjon Midt-Norge / kontrollutvalget Melhus (faktaundersøkelse jan 2026; tolv krav, frist 18.05.2026; hjemmetjeneste-revisjon des 2024) · Melhus kommune (omstillingsprogram 2025–2028, økonomi- og handlingsplan, eiendomsskatt) · Avisa Gaula. Hovedår 2025; 2024 som sammenligning. Analysen følger VISER/TOLKNING- skillet og språkregelen om «effektiviseringspotensial».